

ANEXA**I. OBIECTIVE ASUMATE DE ROMANIA PRIN TRATATUL DE PRE-ADERARE LA UNIUNEA EUROPEANA**

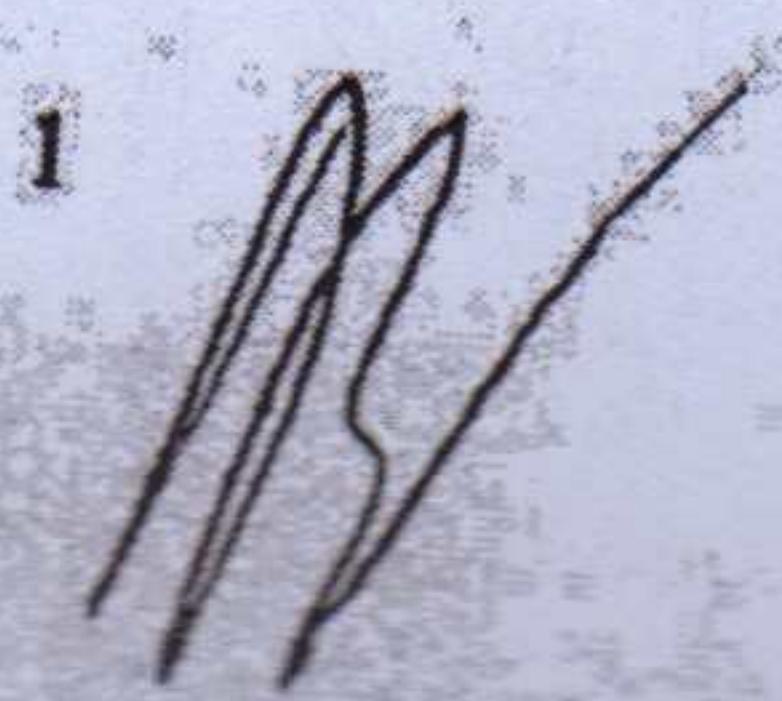
In calitate de stat membru al Uniunii Europene, în ceea ce privește deșeurile, România are de îndeplinit următoarele obiective:

- să atingă, până în anul 2020, un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclare de minimum 50% din masa totală a cantităților de deșeuri, cum ar fi hârtie, metal, plastic și sticlă provenind din deșeurile menajere și, după caz, provenind din alte surse, în măsura în care aceste fluxuri de deșeuri sunt similare celor care provin din deșeurile menajere;
- să atingă, până în anul 2020, un nivel de pregătire pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de umplere rambleiere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, de minimum 70% din masa cantităților de deșeuri nepericuloase provenite din activități de construcție și desființări;
- să atingă un obiectiv de 60% de valorificare a deșeurilor de ambalaje din totalul de ambalaje introduse pe piața națională;
- să atingă, anual, o cantitate colectată de 4 kg/locuitor de deșeuri electrice;
- să colecteze separat biodeșeurile în vederea compostării și/sau fermentării acestora.
- să reducă cantitatea de deșeuri biodegradabile la depozitare la 35% din cantitatea de deșeuri depozitată la nivelul anului 1995.

II. CADRU LEGAL NATIONAL

Conform Legii nr. 211/2011 republicată, legea cadru privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, APL-urile sunt responsabile cu gestionarea deșeurilor municipale, având următoarele obligații:

- asigurarea implementării la nivel local a obligațiilor privind gestionarea deșeurilor asumate prin Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană;
- asigurarea și urmărirea îndeplinirii prevederilor din PJGD;

- elaborarea de strategii și programe proprii pentru gestionarea deșeurilor;
- asigurarea colectării separate, a transportului, valorificării și eliminării finale a deșeurilor, inclusiv a deșeurilor menajere periculoase, potrivit prevederilor legale în vigoare;
- asigurarea spațiilor necesare pentru colectarea separată a deșeurilor, dotarea acestora cu containere specifice fiecărui tip de deșeu, precum și funcționalitatea acestora;
- asigurarea informării prin mijloace adecvate a locitorilor asupra sistemului de gestionare a deșeurilor din cadrul localităților.

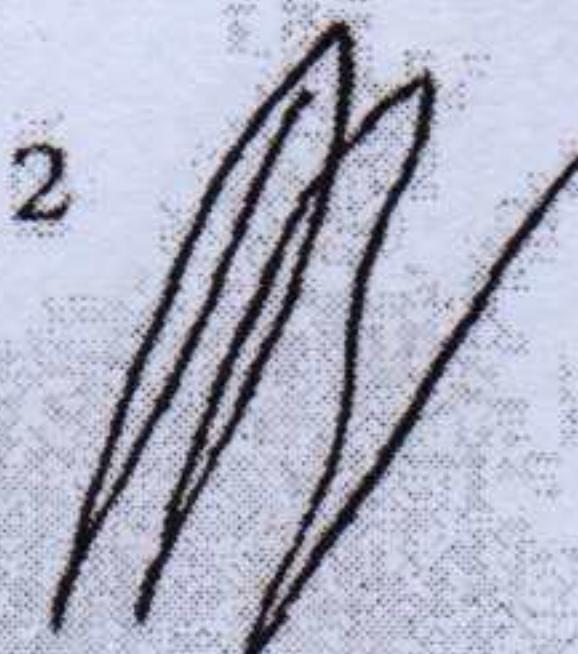
Astfel APL-urile se pot asocia sau coopera cu alte APL, cu persoane juridice române sau străine, cu organizații neguvernamentale și cu alți parteneri sociali pentru realizarea unor lucrări de interes public privind gestiunea deșeurilor, în condițiile prevăzute de lege, conform art. 59 alin.(3).

Pe lângă aceste obligații generale, legea cuprinde obligații specifice în legătură cu colectarea separată, astfel:

- începând cu anul 2012, APL-urile au obligația să asigure colectarea separată pentru cel puțin următoarele tipuri de deșeuri: hârtie, metal, plastic și sticlă, art. 17 alin.(1);
- biodeșeurile trebuie colectate separat, în vederea compostării și fermentării acestora, art. 31 alin.(1) lit. a);
- deșeurile biodegradabile provenite din parcuri și grădini trebuie să fie colectate separat și transportate la stațiile de compostare sau pe platforme individuale de compostare, art. 31 alin. (2). De asemenea, APL-urile sunt responsabile cu încurajarea compostării individuale în gospodării a resturilor alimentare provenite din bucătăria proprie sau a deșeurilor vegetale din grădina privată, art. 31 alin.(1) lit. d),

În cazul în care APL-urile nu își îndeplinesc obligațiile, pot fi sancționate de către GNM, astfel:

- pentru neîndeplinirea obligațiilor generale de la art. 59 alin.(1) și pentru neîndeplinirea obligațiilor referitoare la colectarea separată, legea prevede o amendă cuprinsă între 5.000 și 15.000 lei. Este exceptată colectarea separată a deșeurile din parcuri și grădini, art. 31 alin.(2), a cărei neîndeplinire nu este penalizată;

- Neîndeplinirea obligațiilor privind colectarea separată de către generatorii/deținătorii de deșeuri și a obligațiilor privind reciclarea deșeurilor de către APL se sancționează cu o amendă cuprinsă între 20.000 și 40.000 lei;

De asemenea, conform OUG nr. 39/2016, respectiv OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru Mediu, APL-urile pot fi penalizate după cum urmează:

- O contribuție de 100 lei/tonă, datorată de unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, în cazul neîndeplinirii obiectivului anual de reducere cu 15% a cantităților de deșeuri municipale eliminate prin depozitare, plata făcându-se pentru diferența dintre cantitatea efectiv depozitată și cantitatea reprezentând 85% din cea depozitată în anul anterior;
- „taxa la groapă” de 80 lei/tonă de deșeuri eliminate prin depozitare, care va intra în vigoare de la 1 ianuarie 2017;

Legea nr. 211/2011 republicată introduce, în vederea stimulării colectării separate a deșeurilor de la populație, posibilitatea ca APL să aplique tarif diferențiat în funcție de volumul containerului, greutatea, frecvența de colectare și tipul de deșeu, în conformitate cu instrumentul economic “plătește pentru cât arunci”.

III. SOLUTII SI MODELE DE BUNE PRACTICI

Pentru realizarea obiectivelor de mai sus, vă recomandăm, cu titlul de exemplu, următoarele soluții și modele de bune practici:

1. Stabilirea unor obiective cantitative de reducere și reciclare a deșeurilor pe termen scurt (4 ani) și mediu (până la 8 ani). (spre ex.: 20% reducere + 20% reciclare + 20% compostare a biodeșeurilor pana în 2018);
2. Pentru un grad de reciclare ridicat este necesară organizarea administrativă și infrastructura pentru selectarea la sursă, în locuința cetățenilor a deșeurilor pe cel puțin următoarele trei tipuri de deșeuri: biodeșeuri, reciclabile (carton, metale, sticlă și materiale plastice) și fracția umedă (pentru eliminare prin depozitare);
3. Sustinerea formării unui Grup de Lucru local, care să implice cetățeni, reprezentanți ai sistemului informal de colectare, angajați din administrație, consilieri

3
M

locali și județeni, experți, operatori de salubritate, reciclatori, firme locale, organizații non-guvernamentale și alți actori relevanți, care să participe la punerea în aplicare a soluțiilor recomandate, care să evaluateze etapele critice, să redefină termenele limită, să programeze și să faciliteze implementarea soluțiilor;

4. Includerea în caietele de sarcini pentru contractarea operatorilor de salubritate a colectării programate, pe zile diferite, a tipurilor de deșeuri. Colectarea poate fi realizată după următorul model: Miercuri, vineri și duminică - deșeuri biodegradabile; Luni și joi - deșeuri reciclabile. Marți și sâmbătă - fracția umedă/mixtă. Deșeurile sanitare, scutecele și alte produse de igienă vor fi colectate alături de fracția umedă/reziduală.

5. Deșeurile periculoase, electronicele, pot fi depozitate sau colectate, după caz, fie prin schemele existente, fie prin amenajarea unor spații de colectare speciale în cadrul "însulelor ecologice" prevăzute în SIMD-uri. Recomandăm interzicerea aruncării produselor periculoase, mai ales a medicamentelor, la coșul de gunoi sau în toaletă;

6. Implementarea tarifului diferențiat în funcție de tipul de deșeu colectat, volumul containerului, greutatea și/sau frecvența de colectare (instrumentul economic „plătești pentru cât arunci”), ceea ce va motiva cetățenii să arunce mai puțin, va încuraja colectarea separată și va penaliza producerea deșeurilor mixte/reziduale. În cazul unui sistem format din trei componente (recicabil, biodegradabil, mixt/fractia umeda) deșeurile reciclabile și cele biodegradabile sunt colectate la un cost redus, însă pentru deșeurile mixte/fractia umeda se plătește suplimentar, în funcție de volumul containerului. De asemenea, în cazul în care cetățenii participă în programe de compostare individuală, acestia pot primi bonusuri sau reduceri la plata serviciilor de salubritate.

Separarea deșeurilor pentru compostare și reciclare trebuie să devină mai avantajoasă decât depozitarea acestora la rampă sau incinerarea acestora, după caz.

În Slovenia, sistemul PAYT a fost implementat astfel: locuitorii unui oraș au fost încurați să aducă materialele reciclabile, colectate separat, direct la un centru de colectare. Aici deșeurile au fost căntărite, iar locuitorii răsplătiți în puncte care se

deducreau din factura lunară de salubrizare. În prezent, prin acest sistem se colectează aproximativ 300 de tone/an, fără să fie nevoie de implicarea operatorilor de salubritate.

7. Implementarea unor măsuri de prevenire a generării de deșeuri. Reducerea cantității de deșeuri și reutilizarea pot fi încurajate de legislația locală, astfel:

- Susținerea dezvoltării atelierelor de reparări (croitori, pantofari, etc), a rețelelor de reparare și reutilizare, piloni de bază în economia circulară;
- Încurajarea comercianților de produse alimentare să eliminate polistirenul în favoarea unor ambalaje biodegradabile pe baza de amidon sau alte materiale similare compostabile sau reciclabile;
- Interzicerea comercializării pungilor de plastic de unică folosință, în favoarea pungilor reutilizabile, biodegradabile (exclus oxodegradabile), hârtie recicabilă, etichetate corespunzător;
- Încurajarea folosirii în unitati de invatamant, instituții publice și clădiri de birouri a paharelor, sticlelor, veselei, tacâmurilor refolosibile din porțelan, sticla, inox etc. (interzicerea paharelor, veselei, tacâmurilor de unică folosință);
- Programe de susținere pentru comercianții care vând produsele alimentare la vrac, fără ambalaje și produse de uz comun refolosibile/biodegradabile (în special scutece);
- Instalaarea de cișmele și campanii de educare pentru alternative la consumul apei îmbuteliate în sticle de plastic, în favoarea apei filtrate din rețea;
- Colectarea la sursă a uleiului uzat și valorificarea de către operatorii acreditați;

8. Compostarea deșeurilor organice, biodegradabile, atât în zona urbană, cât și în cea rurală. Studiile arată că deșeurile municipale și asimilabile constau în proporție de peste 50% în materie organică, biodegradabilă, care poate fi valorificată prin digestie aerobă și anaerobă. Totuși, în România nivelul de compostare în mediul urban este zero. Resturile alimentare și alte materii organice nu generează doar un miros urât, ci și metan și levigat în rampele de gunoi. Deșeurile biodegradabile pot fi tratate prin:

S [Signature]

I. **Digestia aerobă:** Prin transformarea materiei organice în compost nu doar se evită utilizarea gazelor care se folosesc în mod obișnuit la producerea fertilizatorilor sintetici, ci se și elimină eliberarea în atmosferă a acestor gaze, care provoacă încălzirea globală.

II. **Digestia anaerobă și conversia în combustibili bio:** Digestia anaerobă centralizată, a materiei organice, colectate selectiv, rezultând biogaz; grăsimea poate fi colectată de la restaurante și transformată în combustibil pentru vehiculele colectoare ale orașului și autobuzele hibrid.

Modalități de implementare:

Opțiunea 1: Selectarea în propria locuință, colectare și compostarea la domiciliu. Cetățenii se vor înregistra într-un program special de compostare la domiciliu și vor primi o lăda specială pentru colectarea și compostarea deșeurilor. Îngrășământul rezultat poate fi folosit în propria gradină sau valorificat după caz;

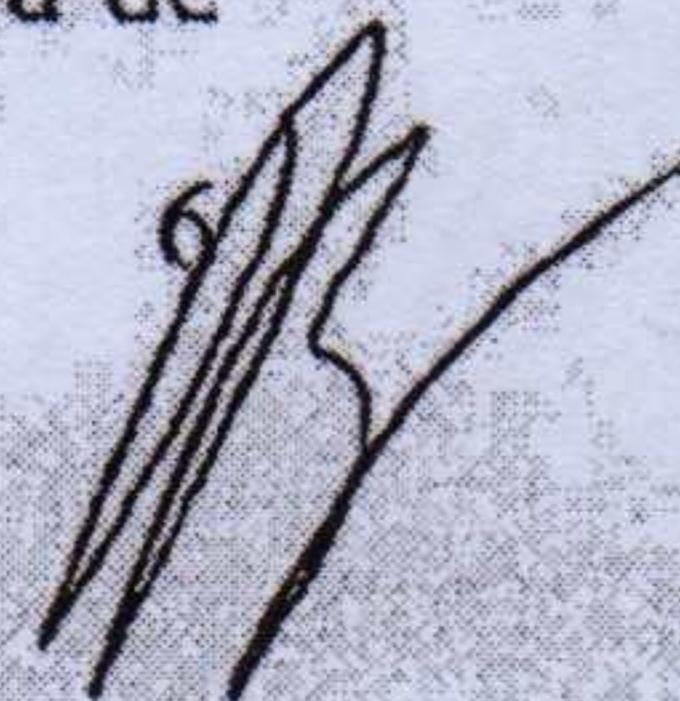
Opțiunea 2: Selectarea în propria locuință, colectarea de către operatorul de salubritate și compostarea la stația de compostare. Operatorul va colecta deșurile biodegradabile, în zile separate, după modelul prezentat la punctul 2 (Compostare comunitară).

Propunem **recompensarea** asociațiilor de la blocuri de locuințe care produc compost în comun în mod organizat (utilizând compostul în spațiile verzi dintre blocuri și reducând necesitatea de transport și tratare).

Recomandăm lansarea unui program de asistență gratuită pentru educația cetățenilor cu linie verde de apel telefonic gratuit, organizarea de ateliere, seminarii susținute de experți, materiale informative în colaborare cu ONG-uri de mediu.

9. În vederea încurajării selectării, colectării și tratării fractiei biodegradabile prin compostare recomandăm includerea în cașetele de sarcini pentru licitarea serviciilor de menenanță a spațiilor verzi a utilizării de fertilizator organic provenit din compostarea în regim propriu;

10. Înființarea de Centre Comunitare de Reutilizare, Reparare și Deconstrucție, care pot aduce beneficii financiare considerabile APL-urilor și cetățenilor prin reintroducerea în sistem a unor materiale și resurse care altfel ar ajunge la rampa de

I. **Digestia aerobă:** Prin transformarea materiei organice în compost nu doar se evită utilizarea gazelor care se folosesc în mod obișnuit la producerea fertilizatorilor sintetici, ci se și elimină eliberarea în atmosferă a acestor gaze, care provoacă încălzirea globală.

II. **Digestia anaerobă și conversia în combustibili bio:** Digestia anaerobă centralizată, a materiei organice, colectate selectiv, rezultând biogaz; grăsimea poate fi colectată de la restaurante și transformată în combustibil pentru vehiculele colectoare ale orașului și autobuzele hibrid.

Modalități de implementare:

Opțiunea 1: Selectarea în propria locuință, colectare și compostarea la domiciliu. Cetățenii se vor înregistra într-un program special de compostare la domiciliu și vor primi o lăda specială pentru colectarea și compostarea deșeurilor. Îngrășământul rezultat poate fi folosit în propria gradină sau valorificat după caz;

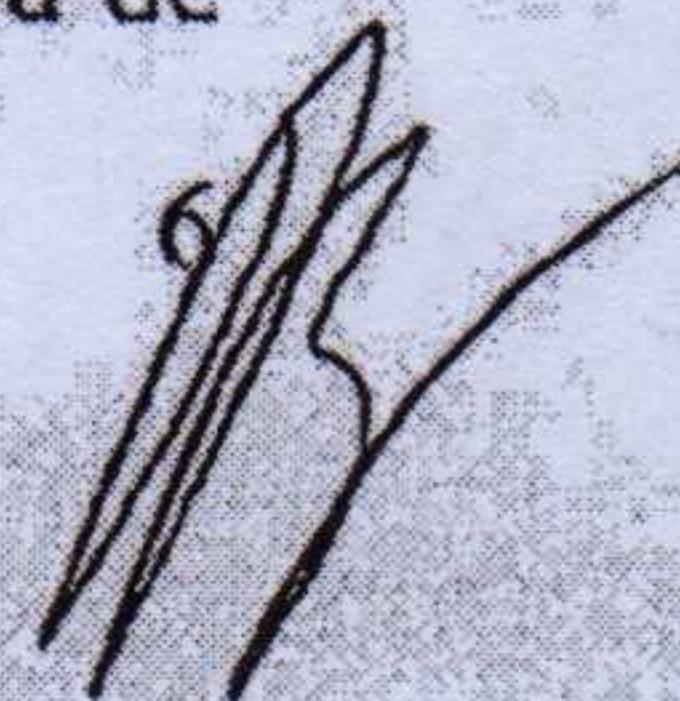
Opțiunea 2: Selectarea în propria locuință, colectarea de către operatorul de salubritate și compostarea la stația de compostare. Operatorul va colecta deșurile biodegradabile, în zile separate, după modelul prezentat la punctul 2 (Compostare comunitară).

Propunem **recompensarea** asociațiilor de la blocuri de locuințe care produc compost în comun în mod organizat (utilizând compostul în spațiile verzi dintre blocuri și reducând necesitatea de transport și tratare).

Recomandăm lansarea unui program de asistență gratuită pentru educația cetățenilor cu linie verde de apel telefonic gratuit, organizarea de ateliere, seminarii susținute de experți, materiale informative în colaborare cu ONG-uri de mediu.

9. În vederea încurajării selectării, colectării și tratării fractiei biodegradabile prin compostare recomandăm includerea în cașetele de sarcini pentru licitarea serviciilor de menenanță a spațiilor verzi a utilizării de fertilizator organic provenit din compostarea în regim propriu;

10. Înființarea de Centre Comunitare de Reutilizare, Reparare și Deconstrucție, care pot aduce beneficii financiare considerabile APL-urilor și cetățenilor prin reintroducerea în sistem a unor materiale și resurse care altfel ar ajunge la rampa de

neatinsă la capătul benzii transportoare, apoi este mărunțită și stabilizată biologic. De asemenea, produsele, materialele care nu pot fi reparate, refolosite, reciclate sau compostate sunt propuse spre reproiectare.

Acest sistem, MRBT, urmat de depozitare, ajută la obținerea unei rate de 87% returnare/redirecțare de la depozitare. Pentru acest rezultat se combină cele 70% din separarea la sursă a materialelor reciclabile și compostabile cu alte 17% din recuperarea altor reciclabile, prin sortarea mecanică a resturilor și reducerea umidității în urma descompunerii aerobe a reziduurilor;

12. Utilizarea de platforme temporare pentru depozitare intermedieră în depozitele de deseuri, ține sub control ceea ce este eliminat prin depozitare - cu ajutorul unității de sortare a fracției reziduale, poate fi eliminată aproape în totalitate depozitarea în depozitele de deseuri. O platformă de depozitare intermedieră ar trebui să se ocupe de ceea ce nu se poate reduce, reutiliza, recicla, composta sau reproiecta din sistemul de producție. În prezent, aceasta înseamnă circa 20% din totalul volumului de deseuri municipale și asimilabile.

13. Descurajăm incinerarea deseuriilor municipale și asimilabile, cu sau fără recuperare de energie, inclusiv tehnologiile moderne (gazeificare, piroliză, arc de plasmă etc.), întrucât acestea susțin producerea deseuriilor, sabotează programele de prevenție și reciclare și au un impact negativ asupra sănătății publice, economiei locale și mediului înconjurător. Pentru obținerea de energie recomandăm tratarea anaeroba a fracției biodegradabile și conversia în biogaz.

14. Având în vedere faptul că autoritățile deliberative ale unităților administrativ teritoriale au obligația să organizeze, să gestioneze și să coordoneze activitatea de colectare selectivă a deseuriilor de ambalaje de la populație, inclusiv a deseuriilor periculoase de ambalaje, potrivit dispozițiilor Legii serviciului de salubrizare a localităților nr. 101/2006, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât să se obțină cel puțin patru fracții, respectiv hârtie/carton, plastic și metal, sticlă, în vederea îndeplinirii prevederilor din planurile județene de gestionare a deseuriilor, obligativitatea aplicărilor măsurilor coercitive revine APL-urilor.

8/3

Recomandăm ca unitățile administrativ teritoriale să și exerce dreptul de a verifica modalitatea de colectarea separată și să aplique măsuri coercitive pentru nerespectarea prevederilor legale atât la persoane fizice, cât la asociații de locatari sau agenți economici coroborat cu implementarea unor mecanisme tehnico-financiare cum ar fi tariful diferențiat pentru colectarea deșeurilor menajere. În vederea amplificării sancțiunilor, încurajăm colaborarea dintre Garda de Mediu și Poliția Locală;

15. Implementarea unui plan pentru închiderea treptată și securizarea ghenelor, acolo unde este cazul.